

som altovervejende hovedregel anvendes et nettoprincip, dvs., at tillægsbøden opretholdes, uanset om den er betalt eller ej.

3.2.11. Manglende betaling af den idømte tillægsbøde

Samtidig med fastsættelsen af en tillægsbøde i kombination med en betinget dom for spirituskørsel vil retten træffe afgørelse om arten af forvandlingsstraffen samt om dens varighed. Der henvises nærmere til pkt. 2.2.3., hvor retningslinierne for eventuel afsoning af bødeforvandlingsstraf tillige er beskrevet.

Disse retningslinier - som også vil omfatte tillægsbøder, der idømmes i kombination med en betinget dom for spirituskørsel, jf. pkt. 3.2.5. - betyder, at tillægsbøderne kun helt undtagelsesvis vil skulle afsønes. Hvis det ikke er muligt at inddrive en sådan tillægsbøde, som ikke frivilligt betales eller afdrages, og den dømte ikke skønnes at have betalingssevne, vil bøden som udgangspunkt bortfalde ved forældelses indtræden.

3.3. Betinget dom med vilkår om samfundstjeneste som alternativ til kortere ubetinget frihedsstraf for andet end spirituskørsel

3.3.1. Indledning

Efter Justitsministeriets opfattelse er det ønskeligt, at samfundstjeneste generelt anvendes i højere grad. Herudover vil den foreslåede nedsættelse af minimum for antal samfundstjenestetimer åbne mulighed for, at domstolene også ved andre kriminalitetstyper end spirituskørsel i nogle tilfælde vil kunne anvende samfundstjeneste i stedet for kortere ubetingede frihedsstraffe.

3.3.2. Samfundstjenestedom ved andre færdselslovs-overtrædelser

Anvendelse af samfundstjeneste for spirituskørsel gør det nærliggende tillige at overveje anvendelse af samfundstjeneste ved andre færdselslovsovertrædelser, der i dag vil medføre en kortere ubetinget frihedsstraf, men hvor der efter forslaget idømmes samfundstjeneste, hvis forholdet bedømmes sammen med spirituskørsel.

Kerneområdet vil være kørsel i frakendelsestiden uden samtidig spirituskørsel, der som beskrevet i pkt. 2.2.8. efter gældende praksis i gentagelsestilfælde fører til en kortere ubetinget frihedsstraf. Efter forslaget skal kørsel i frakendelsestiden - men uden for prøvetiden - i kombination med spirituskørsel afgøres med samfundstjeneste, jf. pkt. 3.2.7. og 3.2.8. På den baggrund bør også korte ubetingede frihedsstraffe for kørsel i frakendelsestiden kunne afgøres på denne måde.

For at undgå skævvridning i forhold til førstegangs-tilfælde af kørsel i frakendelsestiden, der straffes med en bøde svarende til en måneds nettoløn, jf. nærmere pkt. 2.2.8., bør en betinget dom med vilkår om samfundstjeneste for gentagen kørsel i frakendelsestiden efter Justitsministeriets opfattelse kombineres med en tillægsbøde udmålt efter de samme principper.

Som ved anvendelse af samfundstjeneste for spirituskørsel bør der udvises tilbageholdenhed overfor anvendelse af samfundstjenestedomme ved kørsel i frakendelsestiden, der har ført til alvorlig personska- de, eller som er begået i brugstjålet køretøj.

Ved anvendelse af samfundstjeneste ved kørsel i frakendelsestiden vil den i pkt. 3.2.3.2. opstillede vejledende omregningsmodel mellem frihedsstraffens længde og antal samfundstjenestetimer efter Justitsministeriets opfattelse være anvendelig.

3.3.3. Generelt øget anvendelse af samfundstjenestedomme

3.3.3.1. Berigelseskriminalitet

For så vidt angår berigelseskriminalitet, der er kerneområdet for anvendelse af samfundstjeneste, er en øget anvendelse af samfundstjeneste i stedet for kortere ubetingede frihedsstraffe en særlig nærliggende mulighed.

Det forudsættes herved, at samfundstjeneste fortsat ikke anvendes, hvor en betinget dom uden samfundstjenestevilkår i dag skønnes tilstrækkelig.

I samtlige de sager, hvor berigelseskriminalitet skønnes at kunne medføre ubetinget frihedsstraf af en person, som ikke tidligere er idømt ubetinget frihedsstraf, bør der efter Justitsministeriets opfattelse fremover foretages personundersøgelse med henblik på en vurdering af den pågældendes egnethed til samfundstjeneste.

Justitsministeriet (Rigsadvokaten) vil instruere anklagemyndigheden om at iværksætte sådanne obligatoriske personundersøgelser, og sikre, at anklagemyndigheden i øvrigt er særligt opmærksom på muligheden for at anvende samfundstjeneste og herunder på den øgede mulighed, som følger af den foreslåede nedsættelse af mindstetimetallet for arbejdspligten.

3.3.3.2. Anden kriminalitet (varsomhedsområdet)

Den praksis, der har dannet sig, hvorefter samfundstjenestens absolutte kerneområde er berigelseskriminalitet bortset fra røveri, bør efter Justitsministeriets opfattelse fortsættes. Samfundstjeneste ved kriminalitet som f.eks. vold, røveri, narkotikasager og sædelighedsforbrydelser bør stadig anvendes med varsomhed. Samfundstjeneste i disse sager (»varsom-